

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Opole, dnia 31 sierpnia 2026 r.

Poz. 2141

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU

z dnia 31 sierpnia 2026 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Gogolińskie Gniewosze”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426, 737 i 912) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Gogolińskie Gniewosze”, położonego na terenie gminy Gogolin, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie licznej populacji gniewosza plamistego *Coronella austriaca* wraz z siedliskiem tego gatunku.

2. Wskazuje się następujące przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celu ochrony, o którym mowa w ust. 1.:

- 1) bliskie sąsiedztwo kopalni odkrywkowej wapienia i miejscowości Kamionek;
- 2) duża dostępność siedlisk dogodnych dla gniewosza plamistego *Coronella austriaca*.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków zawiera załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej w rezerwacie, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań, określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Opolu

Krzysztof Kręciproch

Załączniki do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Opolu z dnia
31 sierpnia 2026 r. w sprawie
ustanowienia planu ochrony dla
rezerwatu przyrody „Gogolińskie
Gniewosze”

**Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Opolu
z dnia 31 sierpnia 2026 r.
w sprawie ustanowienia planu
ochrony dla rezerwatu przyrody
"Gogolińskie Gniewosze"**

**IDENTYFIKACJA ORAZ OKREŚLENIE SPOSOBÓW ELIMINACJI LUB
OGRANICZANIA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
ZEWNĘTRZNYCH I WEWNĘTRZNYCH ORAZ ICH SKUTKÓW**

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych		Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
	Opis zagrożenia	Rodzaj zagrożenia (istniejące, potencjalne, wewnętrzne, zewnętrzne)	
1.	Niekorzystne zmiany siedliska: sukcesja wtórna polan powodująca zmniejszanie się powierzchni dostępnych do wygrzewania dla gniewosza, zacienienie miejsc, w których żerują gniewosze przez zwarte zbiorowiska leśne, zanieczyszczenie i eutrofizacja zbiorników wodnych,	Istniejące wewnętrzne	1. Monitorowanie przekształceń siedliska. 2. Utrzymywanie polan śródleśnych. 3. Zwalczanie roślin inwazyjnych i ekspansywnych. 4. Utrzymywanie siedlisk zadrzewionych, leśnych. 5. Utrzymywanie siedlisk wodnych.

	skutkujące pogorszeniem jakości miejsc bytowania gniewosza plamistego, obecność gatunków inwazyjnych wpływających na parametry całego siedliska gniewosza, (m.in. nawłóć kanadyjska)		
2.	Zmniejszenie liczebności populacji gniewosza	Potencjalne wewnętrzne	Monitorowanie stanu populacji gniewosza plamistego.
3.	Penetracja terenu rezerwatu	Istniejące zewnętrzne	Ograniczenie penetracji terenu rezerwatu.

**Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Opolu
z dnia 31 sierpnia 2026 r.
w sprawie ustanowienia planu
ochrony dla rezerwatu przyrody
"Gogolińskie Gniewosze"**

**OKREŚLENIE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH NA OBSZARZE OCHRONY CZYNNEJ,
Z PODANIEM RODZAJU, ZAKRESU I LOKALIZACJI TYCH DZIAŁAŃ**

Lp.	Rodzaj działań	Zakres działań ochronnych w tym powierzchnia	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Monitorowanie drzewostanu, podszytu i runa	Prowadzenie corocznych obserwacji pod kątem zacienienia siedliska gniewosza, w okresie od kwietnia do września, co miesiąc (raz na miesiąc).	Teren całego rezerwatu przyrody
2.	Monitorowanie polan śródleśnych	Prowadzenie corocznych obserwacji polan śródleśnych (zbiorowisk traworośli) pod kątem ich wtórnej sukcesji, w miejscach, gdzie wygrzewają się gniewosze.	Polany śródleśne
3.	Monitorowanie stanu zbiorników wodnych	Prowadzenie corocznych obserwacji pod kątem ich eutrofizacji (tj. zakwitów sinic oraz stopnia zamulenia), w kwietniu, czerwcu i we wrześniu (raz na miesiąc)	Trzy zbiorniki wodne na terenie rezerwatu przyrody

4.	Wykaszenie zbiorowisk traworośli i usuwanie pojedynczych krzewów z polan śródleśnych.	Ręczne wykaszanie zbiorowisk traworośli, na wysokości 20 cm - 30 cm nad ziemią oraz usuwanie pojedynczych krzewów z polan śródleśnych. Wykaszeniem objąć 30% powierzchni wszystkich polan co roku, w okresie od czerwca do lipca. Dopuszcza się jednoroczne lub dwuletnie przerwy w koszeniu polan - w sytuacji, gdy traworośla na polanie będą słabo odrastać. Bezpośrednio przed rozpoczęciem pracy na danym stanowisku niezbędne jest płoszenie węży. Pozyskaną biomasę należy pozostawić w przyzmach na obrzeżach polan. Łączna powierzchnia objęta działaniem: ok. 10 hektarów.	Każdego roku inna część powierzchni polan śródleśnych na terenie całego rezerwatu
5.	Usuwanie lub wykaszanie roślin inwazyjnych, w szczególności nawłoci kanadyjskiej – według potrzeb	Usuwanie ręczne lub wykaszanie roślin inwazyjnych - z częstotliwością i okresem ich prowadzenia dostosowaną do zwalczanego gatunku. Łączna powierzchnia objęta działaniem ok. 0,5 ha.	Stwierdzone na terenie rezerwatu miejsca występowania gatunków inwazyjnych i ekspansywnych
6.	Usuwanie pojedynczych drzew zacierających siedlisko gniewosza	Wycinanie pojedynczych drzew w okresie jesienno-zimowym (raz na 5 lat), ręcznie, bez użycia ciężkiego sprzętu, z pozostawieniem biomasy na obrzeżach polan lub w lesie. Działanie wykonywane punktowo, na powierzchni 28,18 ha.	Teren całego rezerwatu przyrody

7.	Oczyszczanie zbiorników z nadmiaru zalegającego mułu	Usuwanie zalegającego mułu, jeżeli stosunek mułu do ilości wody będzie większy niż 2:1; przez cały okres wegetacyjny. Powierzchnia objęta działaniem: 0,6 hektara.	Trzy zbiorniki wodne na terenie rezerwatu przyrody
8.	Monitorowanie populacji gniewosza	Coroczne obserwowanie populacji, z zastosowaniem sztucznych kryjówek, tj. mat bitumicznych, onduliny, czy foli kubełkowej (min. 20 szt.), w okresach: a) kwiecień-czerwiec (nie mniej niż 2 wizyty miesięcznie). b) lipiec-sierpień (łącznie nie mniej niż 2 wizyty), c) wrzesień-październik (nie mniej niż 2 wizyty miesięcznie). Terminy poszczególnych obserwacji powinny być uzależnione od warunków pogodowych. Powierzchnia objęta działaniem: 28,18 ha.	Teren całego rezerwatu, sztuczne kryjówki powinny zostać wyłożone w oparciu o dane o możliwych miejscach występowania gniewoszy, w podobnych lokalizacjach jak w latach poprzedzających
9.	Monitorowanie terenu rezerwatu pod kątem przestrzegania zakazów w rezerwacie przyrody	Prowadzenie okresowych kontroli, nie mniej niż 4 razy w roku	Teren całego rezerwatu.